

Michelle var udsat for diskrimination som transkvinde

Nu har hun vundet den første retssag herhjemme om diskrimination på grund af kønsudtryk og kønsidentitet

I foråret 2012 besluttede Aarhus kommunens jobcenter, at Michelle skulle i arbejdsprøvning. Michelle er uddannet baker. Hun arbejdede på en brødfabrik i mange år, men fik slidskader. Siden arbejdede hun blandt andet en årrække som truckfører, men den seneste tid havde hun været ledig. Michelle var glad for muligheden og mødte en tidlig morgen op hos Jysk Mandskabsservice hos en af deres kunder, hvor hun skulle lave lagerarbejde. Michelle er transkvinde og mødte op og arbejdede i sit eget tøj: En pæn rød frakke, lange benklæder, en bluse og sorte støvler med 5 cm kraftig hæl. Hun havde også en smule makeup på.

Michelle syntes selv, det gik godt, og arbejdsgiveren var også tilfreds. Da Michelle senere på dagen kontaktede Jobcentret, fik hun at vide, at arbejdsgiveren var tilfreds, men ønskede, at hun 'skruede ned for sin femininitet'. Efter en snak med arbejdsgiver aftales, at hun skulle komme igen næste dag. Hun mødte op, nu med mindre makeup, med et hårbånd, og med nye sikkerhedssko, som Jobcentret havde bevilget. Arbejdet gik igen fint, men senere på dagen, efter hun var kommet hjem, blev hun ringet op af Jobcentret, som forklarede, at Jysk Mandskabsservices kunde ikke ønskede, at sådan en som hende skulle arbejde hos dem.

Det var, blev det fortalt, besluttet 'højere oppe'. Jysk Mandskabsservice kunne ikke opretholde aftalen, hvis ikke kunden ville have hende, så dermed ophørte forløbet.

Michelle var ked af det og følte sig voldsomt diskrimineret. Hun kontaktede LGBT Danmark, Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner, og det blev starten på en årelang kamp for retfærdighed.

Landsforeningen fik overblik over Michelles oplevelser og var overbevist om, at der var en "god" sag. Foreningen anbefalede at inddrage hendes fagforening, 3F. 3F gik velvilligt ind i sagen og indbragte den først for Ligebehandlingsnævnet og siden for retten. Landsforeningen har samarbejdet tæt med 3F gennem hele forløbet og har bidraget med en meget detaljeret viden om transforhold, herunder retlige forhold, ligesom foreningen har vejledt Michelle i forbindelse med de til tider omfattende dokumenter.

I første omgang blev det besluttet at føre sagen for Ligebehandlingsnævnet. Da den skulle sendes i høring hos de involverede parter, tog sagsforløbet en rum tid, og nævnets beslutning kom i september 2013. Den var ikke så anvendelig, idet nævnet besluttede, at det ikke kunne træffe afgørelse i sagen, fordi dette ville kræve vidneafhøring, og det har nævnet ikke mandat til. Det er også set i andre sager, så det var ikke den helt store overraskelse. Heldigvis ønskede Michelle, at sagen skulle gå videre, og 3F var også indstillet på at indbringe den for retten.

Både Dansk Mandskabsservice og deres kunde blev indklaget. De indklagede blev repræsenteret ved Dansk Erhverv, som blandt andet forsøgte at så tvivl om, hvorvidt transpersoner overhovedet er beskyttet af

dansk lovgivning, nærmere bestemt om der findes en beskyttelse mod diskrimination på grund af kønsudtryk og/eller kønsidentitet.

Retshandlingen fandt sted i maj i år. Det er værd at notere sig, at Jobcentret fastholdt oplysningerne om, hvem der havde sagt hvad. Dette blev dokumenteret i retten af et referat udarbejdet af Jobcentret straks efter samtalerne i foråret 2013.

Dommen blev afsagt i begyndelsen af juni: Jysk Mandskabsservice blev dømt, mens deres kunde blev frikendt, da dommeren ikke mente der var tilstrækkeligt bevis for, at de havde udtalt sig som påstået.

Afgørelsen er vigtig på flere måder. For det første er det den første dom i Danmark i en transdiskriminationssag. For det andet er dommen detaljeret i sin beskrivelse af diskriminationsbeskyttelsen. Det fremgår således, at "forskelsbehandlingen af sagsøgeren [er] omfattet af såvel ligebehandlings- som forskelsbehandlingsloven," at afbrydelsen af arbejdsforholdet er "sket alene på grund af sagsøgerens påklædning og udseende," samt at den forskelsbehandling, Michelle blev udsat for, berettiger "til samme godtgørelse uanset, om sagsøgeren på daværende tidspunkt måtte betegnes som transseksuel eller transvestit".

Nu har vi altså rettens ord for, at både kønsidentitet og kønsudtryk er beskyttet under dansk ligebehandlings- og ikke-diskriminationslovgivning, desuagtet hverken disse begreber eller transpersoner er omtalt i lovgivningen. Ankefristen er nu udløbet, så afgørelsen er endelig.

Michelle blev tilkendt en godtgørelse på 30.000 kroner, og 3F har gjort en flot indsats for at sikre, at hun får pengene. Godt tre år skulle der gå, fra Michelle oplevede uretfærdig behandling, til hun fik medhold i,

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

at der var tale om diskrimination. Dette er en vigtig afgørelse, ikke bare for Michelle selv, men også for alle andre transpersoner, som nu har sikkerhed for, at lovens beskyttelse omfatter kønsidentitet og kønsudtryk.

Søren Laursen om sagen

Som forperson for LGBT Danmark glæder jeg mig over afgørelsen i Michelles sag. Jeg var selv involveret gennem hele forløbet og har derfor på nært hold oplevet frustrationen, ventetiden, usikkerheden og til sidst glæden ved at få ret. Jeg glæder mig på Michelles vegne over succesen, og jeg er glad for, at hun har haft overskud og vilje til at stå igennem sagen, for kun på den måde bringer vi loven i anvendelse og skaber afklaring om, hvor langt dens beskyttelse rækker.

Jeg er også tilfreds med den virkelig gode indsats 3F har ydet. Det er selvsagt vigtigt for os, at fagforeningerne lever op til deres ansvar også i situationer med diskrimination på vores område. Og det er til fulde sket her.

Resultatet er, at vi nu har en dansk retsafgørelse om transdiskrimination. Det har været vigtigt for os, at den blev så præcis som muligt, og det er den blevet. Dansk ligebehandlings- og ikke-diskriminationslovgivning er meget mangelfuld: Den omtaler slet ikke kønsidentitet eller kønsudtryk. Mange andre lande har justeret deres lovgivning, så disse områder er specifikt nævnt, men der har ikke været politisk vilje til at gøre noget tilsvarende i Danmark. Nu har vi til gengæld rettens fortolkning af den eksisterende lovgivning, og den fortolkning siger, at usaglig forskelsbehandling på grund af kønsidentitet og kønsudtryk er diskrimination i lovens forstand.

Yderligere information:

Sagen er omtalt i Vidensbanken om kønsidentitet, hvor der er link til både Ligebehandlingsnævnets og Retten i Aarhus' behandling af sagen:
<http://www.thranesen.dk/retten-aarhus-bs-72-45-2014/>

Direkte link til Ligebehandlingsnævnets behandling af sagen:
<http://www.ligebehandlingsnaevnet.dk/naevnsdatabase/afgoerelse.aspx?aid=1247&type=Afgoerelse>

Direkte link til Retten i Aarhus' dom i sagen:
http://www.thranesen.dk/artikler/Michellesagen_20150609_Dombog.pdf

Sagen er fra LGBT Danmarks side håndteret af Søren Laursen og Tina Thranesen og fra 3F's side af Hans Jørgen Kjærsgaard, Transport, Logistik og Byg, Århus, og Rune Asmussen, advokat (H), Juridisk Sekretariat.

Søren Laursen – sl@lgbt.dk

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48
LGBT@LGBT.DK • WWW.LGBT.DK